

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
01.04.2024
протокол № 04, п. 07

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ від 01.04.2024 № 52

Консолідація фінансової звітності

Consolidation of financial statements

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«магістр» /	«magistr»
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування» /	Management and administration
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування» /	Accounting and taxation
Освітня програма	Облік і оподаткування /	Accounting and taxation

Розробник: Гладій Ірина, кандидат економічних наук, доцент

Гарант освітньої програми «Облік і оподаткування» - Китайчук Тетяна, кандидат економічних наук, доцент

Обговорено та схвалено:

на засіданні кафедри обліку та оподаткування 4 березня 2024 р. протокол № 04;

на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету 21 березня 2024 р. протокол № 03.

Рецензенти:

Майстер Людмила, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування ВТЕІ ДТЕУ.

Комендант Діана, головний бухгалтер ТОВ «Вінницький деревообробний завод»

Редактор: Фатєєва Т.

Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 29.05.2024 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний

Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,45.

Обл.-вид. арк. 1,13. Тираж 2. Зам. № 129.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Мета вивчення освітнього компоненту.

Освітній компонент «Консолідація фінансової звітності» спрямований на систематизацію концептуальних положень, методології, методики та організації обліку, формування звітності й аналізу діяльності групи підприємств як єдиної економічної одиниці, що ґрунтуються на вітчизняних і міжнародних стандартах. Вивчення ОК орієнтує на побудову теоретичних моделей консолідації обліку, фінансової звітності й аналізу та формування шляхів їхньої реалізації на практиці з використанням прогресивних форм, міжнародних та національних стандартів.

Результати вивчення освітнього компоненту його місце в освітньому процесі.

В результаті вивчення освітнього компоненту здобувач вищої освіти повинен оволодіти такими навичками: організувати облік об'єднань підприємств; використовувати методичні прийоми та інструментарій консолідації фінансової звітності; здійснювати відображення в обліку та звітності групи підприємств операцій між материнським та дочірніми підприємствами; використовувати методичні прийоми консолідації фінансової звітності та розраховувати показники консолідації на дату створення групи підприємств; розраховувати показники консолідації фінансової звітності; розраховувати неконтрольовану частку та відображати її у консолідованій фінансовій звітності; використовувати міжнародні підходи щодо консолідації фінансової звітності національних підприємств з врахуванням положень та вимог НП(С)БО та МСФЗ.

Результатом вивчення освітнього компоненту «Консолідація фінансової звітності» для освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

- загальні компетентності:

ЗК 01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 02. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

- фахові компетентності:

СК 04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.

СК 06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.

Програмні результати навчання здобувачів з освітнього компоненту «Консолідація фінансової звітності» полягають:

ПР 01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПР 03. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово при обговоренні результатів досліджень та інновацій.

ПР 07. Розробляти внутрішньо фірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПР 08. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

ПР 09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР 10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПР 13. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.

ПР 15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПР 16. Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами.

ПР 18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

ПР 19. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення

Міждисциплінарні зв'язки: робоча програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, базується на вивченні таких обов'язкових освітніх компонентів, як «Бухгалтерський облік», «Фінансова звітність».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Для очної (денна, вечірня) форми навчання поточна робота оцінюється в 100 балів, підсумковий контроль (екзамен) оцінюється в 100 балів.

До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компоненту, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 07.02.2022 № 38 (зі змінами).

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право звернутися із проханням перегляду оцінки, одержаної на екзамені, відповідно до Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів від 07.02.2022 № 32.

Обсяг освітнього компоненту в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні (лабораторні) заняття	самостійна робота здобувачів		
Тема 1. Теоретичні та економіко-правові засади консолідації фінансової звітності	10	2	2	6	В, РПЗ/П, УД / Т	4
Тема 2. Методи консолідації фінансових звітів. Міжнародні підходи до консолідації звітності	14	2	2	10	В, РПЗ/П, УД / Т	4
Тема 3. Методика складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан)	20	4	6	10		12
Тема 3.1. Призначення, характеристика та структура консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), форма № 1- к	7	2	2	3	В, РПЗ, УД	4
Тема 3.2. Процедури консолідації активів, власного капіталу та зобов'язань у Балансі (Звіті про фінансовий стан) материнського та дочірніх підприємств	7	2	2	3	В, РПЗ, УД	4
Тема 3.3. Особливості консолідації статей консолідованого балансу (Звіт про фінансовий стан), пов'язаних із внутрішньогруповими розрахунками та операціями	6		2	4	В, РПЗ, УД	4

Тема 4. Методика складання консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	20	4	6	10		12
Тема 4.1. Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), форма № 2- к	7	2	2	3	В, РПЗ, УД	4
Тема 4.2. Методика і послідовність формування показників консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	7	2	2	3	В, РПЗ, УД	4
Тема 4.3. Процедури консолідації статей Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) материнського та дочірніх підприємств	6		2	4	В, РПЗ, УД	4
Тема 5. Методика складання консолідованого звіту про рух грошових коштів	16	2	4	10		8
Тема 5.1. Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про рух грошових коштів	8	2	2	4	В, РПЗ, Т	4
Тема 5.2. Методика і послідовність формування показників руху грошових коштів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності групи підприємств за прямим та непрямим методом	8		2	6	В, РПЗ, УД	4
Тема 6. Методика складання консолідованого звіту про власний капітал	16	2	4	10		8
Тема 6.1. Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про власний капітал, форма № 4- к.	8	2	2	4	В, РПЗ, Т	4
Тема 6.2. Методика відображення змін зареєстрованого, неоплаченого та вилученого капіталу у консолідованому звіті про власний капітал	8		2	6	В, РПЗ, УД	4

Тема 7. Методика складання Приміток до консолідованої річної фінансової звітності	16	2	4	10		8
Тема 7.1. Призначення, зміст і структура Приміток до консолідованої річної фінансової звітності, форма № 5	8	2	2	4	В, РПЗ, Т	4
Тема 7.2. Методика розкриття інформації з консолідації у консолідованій фінансовій звітності підприємств України	8		2	6	В, РПЗ, УД	4
Тема 8. Виправлення помилок і зміни у консолідованих фінансових звітах	16	2	4	10		8
Тема 8.1. Помилки в бухгалтерському обліку, їх види та порядок виправлення	8	2	2	4	В, РПЗ, Т	4
Тема 8.2. Методика відображення впливу зміни облікової політики та подій після дати балансу та порядок їх висвітлення	8		2	6	В, РПЗ, УД	4
Тема 9. Консолідація фінансової звітності в холдингах України	14	2	2	10	В, РПЗ/П, УД / Т	4
Тема 10. Консолідація фінансових звітів в іноземній валюті	14	2	2	10	В, РПЗ/П, УД / Т	4
Індивідуальне завдання	24			24	ІЗ	28
Разом	180/6	24	36	120	-	100
Підсумковий контроль	Екзамен					

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:

В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал

РПЗ – розв’язання практичних завдань – 2 бали

УД – участь у дискусії – 1 бал

Т – тестування – 1 бал

Д – доповідь – 2 бали

П – презентація – 2 бали

ІЗ – індивідуальне завдання – 28 балів (творчий проєкт - до 8 балів, участь у наукових заходах – до 10 балів, курси на платформі Prometheus або на інших сервісах – до 10 балів);

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

II. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Зміст освітнього компоненту (теми програми).

Тема 1. Теоретичні та економіко-правові засади консолідації фінансової звітності

Економічна сутність та концептуальні основи консолідації фінансової звітності. Користувачі консолідованої фінансової звітності. Сутність і види об'єднань підприємств та схеми взаємозв'язків підприємств групи. Міжнародні підходи до консолідації фінансової звітності. Законодавство ЄС, МСБО і МСФЗ з питань консолідованої фінансової звітності. Принципи формування консолідованої фінансової звітності. Організація підготовки, складання, затвердження і подання консолідованої фінансової звітності. Склад і строки подання консолідованої фінансової звітності.

Тема 2. Методи консолідації фінансових звітів. Міжнародні підходи до консолідації звітності

Загальна характеристика методів консолідації показників звітності. Методи консолідації та їх залежність від ступеня пов'язаності сторін. Консолідація фінансових результатів. Пропорційна консолідація. Консолідація за методом участі в капіталі без виокремлення і виокремленням неконтрольованої частки. Повна консолідація.

Техніка обліку внутрішньо групових операцій. Внутрішньо-групові дивіденди, оголошені і сплачені після придбання. Дивіденди оголошені і сплачені у звітному періоді. Питання, що виникають до консолідації: застосування погодженої справедливої вартості; виключення внутрішньо-групових залишків; запропонованих дивідендів. Консолідація балансу після придбання та регулюючі записи

Тема 3. Методика складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан)

Призначення, загальна характеристика та структура консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), форма № 1- к. Інформаційні джерела для складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), форма № 1- к. Процедури консолідації активів, власного капіталу та зобов'язань у Балансі (Звіті про фінансовий стан) материнського та дочірніх підприємств. Консолідація статей консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), якщо частка участі материнського підприємства у статутному капіталі дочірнього підприємства становить 100 відсотків. Консолідація статей консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), якщо частка участі материнського підприємства у статутному капіталі дочірнього підприємства становить 51-99 відсотків. Консолідація статей консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), якщо сума інвестицій материнського підприємства відрізняється від номінальної вартості акцій дочірнього підприємства. Консолідація статей консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан) при придбанні материнським підприємством привілейованих акцій дочірнього підприємства.

Методика складання Консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан). Особливості консолідації статей консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), пов'язаних із внутрішньогруповими розрахунками та операціями. Використання показників консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан) для аналізу та управління.

Тема 4. Методика складання консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), форма № 2- к. Інформаційні джерела для складання консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), форма № 2- к.

Методика і послідовність формування показників консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), форма № 2- к. Процедури консолідації статей Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) материнського та дочірніх підприємств.

Використання показників консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) для аналізу та управління.

Тема 5. Методика складання консолідованого звіту про рух грошових коштів

Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про рух грошових коштів, форми № 3-к та № 3-кн. Грошові кошти та їх потоки. Інформаційні джерела для складання консолідованого звіту про рух грошових коштів.

Методика і послідовність формування показників руху грошових коштів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності групи підприємств за прямим методом. Особливості складання консолідованого звіту про рух грошових коштів за непрямим методом (форма № 3-кн).

Методика складання Консолідованого звіту про рух грошових коштів. Використання показників консолідованого звіту про рух грошових коштів для аналізу та управління.

Тема 6. Методика складання консолідованого звіту про власний капітал

Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про власний капітал, форма № 4- к. Інформаційні джерела для складання консолідованого звіту про власний капітал, форма № 4- к. Коригування залишків власного капіталу на початок року.

Методика відображення змін зареєстрованого капіталу у консолідованому звіті про власний капітал, форма № 4- к. Методика відображення змін неоплаченого та вилученого капіталу у Консолідованому звіті про власний капітал, форма № 4- к. Використання показників консолідованого звіту про власний капітал, форма № 4- к, для аналізу та управління.

Тема 7. Методика складання Приміток до консолідованої річної фінансової звітності

Призначення, зміст і структура Приміток до консолідованої річної фінансової звітності, форма № 5. Структура Приміток до консолідованої річної фінансової звітності. Джерела інформації для заповнення звіту. Методика заповнення форм звітності Приміток до консолідованої річної фінансової звітності. Методика заповнення текстової частини (пояснень) Приміток до консолідованої річної фінансової звітності. Зміст облікової політики для заповнення Приміток до консолідованої річної фінансової звітності.

Призначення та використання інформації приміток до консолідованої річної фінансової звітності. Методика відображення у формі приміток до консолідованої річної фінансової звітності консолідації управлінської звітності членів групи розкриття інформації з консолідації у консолідованій фінансовій звітності підприємств України.

Тема 8. виправлення помилок і зміни у консолідованих фінансових звітах

Помилки в бухгалтерському обліку, їх види та порядок виправлення. Порядок і методика виправлення помилок у поточній фінансовій звітності компаній. Порядок і методика виправлення помилок, допущених при складанні консолідованих фінансових звітів за попередні роки.

Методика відображення впливу зміни облікової політики та подій після дати балансу та порядок їх висвітлення у консолідованій фінансовій звітності. Вплив інфляції на коригування показників консолідованої фінансової звітності.

Тема 9. Консолідація фінансової звітності в холдингах України

Консолідація фінансової звітності в холдингах України. Консолідація фінансової звітності асоційованих підприємств України.

Основні процедури консолідації фінансової звітності холдингових підприємств. Контроль при консолідації фінансової звітності холдингових підприємств. Операції, що підлягають виключенню при складанні консолідації фінансової звітності холдингових підприємств. Тип, мета створення, термін діяльності об'єднання та тип фінансової звітності асоційованого підприємства. Головні положення з формування звітності асоційованого підприємства розкрито у нормативно-правовій базі функціонування асоційованих підприємств. Відмінність між простою залежністю та вирішальною залежністю між асоційованими підприємствами. Звітність, яку подає асоційоване підприємство з вирішальною залежністю.

Тема 10. Консолідація фінансових звітів в іноземній валюті

Консолідація фінансових звітів в іноземній валюті. Основні цілі процесу переведення валюти. Ознаки, покладені в основу визначення функціональної валюти закордонного дочірнього підприємства за МСФЗ. Переведення у функціональну валюту. Переведення у валюту подання. Курси переведення для статей Балансу іноземного дочірнього підприємства. Іноземна валюта і консолідований звіт про рух грошових коштів. Консолідація фінансової звітності у фінансовій безпеці групи підприємств України.

Структура освітнього компоненту

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
<p>Розуміти сутність консолідованої звітності та її значення; користувачів звітності та їх інформаційні потреби; класифікацію та вимоги до звітності, її нормативно-правове забезпечення; мету, призначення, склад та елементи консолідованої фінансової звітності; принципи підготовки консолідованої фінансової звітності та її якісні характеристики; етапи підготовки, складання, затвердження і подання консолідованої фінансової звітності;</p> <p>Характеризувати нормативно-правове регулювання щодо формування консолідованої звітності; організувати процедуру складання консолідованої звітності</p>	<p>Тема № 1. Теоретичні та економіко-правові засади консолідації фінансової звітності. Лекція №1.</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність консолідації фінансової звітності 2. Користувачі консолідованої фінансової звітності 3. Сутність і види об'єднань підприємств та схеми взаємозв'язків підприємств групи 4. Принципи формування консолідованої фінансової звітності <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 7 Додаткові: 1, 3-7, 9 Інтернет-ресурси: 1-10</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Провести огляд законодавчих та нормативно-правових актів ЄС, МСБО і МСФЗ з питань консолідованої фінансової звітності.</p>	6
	<p>Практичне заняття №1 .</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність та концептуальні основи консолідації фінансової звітності. 2. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств в Україні. 2. Міжнародні підходи до консолідації фінансової звітності. 3. Принципи формування консолідованої фінансової звітності. 	2

<p>Розуміти методи консолідації фінансових звітів у відповідності з національними стандартами та міжнародними стандартами фінансової звітності;</p> <p>Пояснювати методіку застосування методів консолідації показників фінансової звітності та здійснювати облік внутрішньогрупових операцій</p>	<p>Тема №2. Методи консолідації фінансових звітів. Міжнародні підходи до консолідації звітності. Лекція №2. План лекції: 1. Загальна характеристика методів консолідації показників звітності. 2. Методи консолідації та їх залежність від ступеня пов'язаності сторін. 3. Внутрішньо-групові дивіденди, оголошені і сплачені після придбання. 4. Дивіденди оголошені і сплачені у звітному періоді. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-7 Додаткові: 1, 2, 5-7, 9 Інтернет-ресурси: 1-10</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювати вимоги національних та міжнародних стандартів до облікового та юридичного аспекту взаємозв'язку материнського та дочірнього підприємства.</p>	10
	<p>Практичне заняття №2. 1. Порядок складання консолідованої фінансової звітності. 2. Характеристика та особливості методів консолідації звітності: пропорційна консолідація, повна консолідація, метод собівартості та ін. 3. Порядок елімінування впливу внутрішньогрупових операцій на показники консолідованої фінансової звітності. 4. Внутрішньогрупові дивіденди.</p>	2
<p>Розуміти призначення, зміст, будову і структуру консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан); характеристику розділів консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан); інформаційні джерела для складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан);</p>	<p>Тема №3. Методика складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан). Тема №3.1. Призначення, характеристика та структура консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), форма № 1- к. Лекція №3. План лекції: 1. Призначення та характеристика консолідованого балансу. 2. Структура консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), форма № 1- к.</p>	2

<p>Пояснювати методику складання консолідованого балансу (Звіт про фінансовий стан).</p>	<p>3. Консолідація статей консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), якщо частка участі материнського підприємства у статутному капіталі дочірнього підприємства становить 51-99 відсотків.</p> <p>4. Консолідація статей консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), якщо сума інвестицій материнського підприємства відрізняється від номінальної вартості акцій дочірнього підприємства.</p> <p>Тема №3.2. Особливості консолідації статей консолідованого балансу (Звіт про фінансовий стан), пов'язаних із внутрішньогруповими розрахунками та операціями</p> <p>Лекція №4.</p> <p>План лекції:</p> <p>1. Консолідації статей консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), пов'язаних із внутрішньогруповими розрахунками та операціями.</p> <p>2. Використання показників консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан) для аналізу та управління.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-7 Додаткові: 1, 2, 5-7, 9 Інтернет-ресурси: 1-10</p>	<p>2</p>
	<p>Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Дослідити особливості використання показників консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан) для аналізу та управління материнським та дочірнім підприємством</p>	<p>10</p>
	<p>Тема №3.1. Призначення, характеристика та структура консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), форма № 1-к</p> <p>Практичне заняття №3.</p> <p>1. Призначення консолідованого Балансу (Звіту про фінансовий стан) (ф. № 1-к).</p> <p>2. Загальна характеристика та структура консолідованого Балансу (Звіту про фінансовий стан).</p>	<p>2</p>

	<p>3. Інформаційні джерела для складання консолідованого Балансу (Звіту про фінансовий стан) Тема №3.2. Особливості консолідації статей консолідованого балансу (Звіт про фінансовий стан), пов'язаних із внутрішньогруповими розрахунками та операціями. Практичне заняття №4. 1. Консолідація статей консолідованого Балансу (Звіту про фінансовий стан), якщо частка участі материнського підприємства у статутному капіталі дочірнього підприємства становить 100 %. 2. Консолідація статей консолідованого Балансу (Звіту про фінансовий стан), якщо частка участі материнського підприємства у статутному капіталі дочірнього підприємства становить 51%-99%. 3. Консолідація статей консолідованого Балансу (Звіту про фінансовий стан), якщо сума інвестицій материнського підприємства відрізняється від номінальної вартості акцій дочірнього підприємства. 4. Консолідація статей консолідованого Балансу (Звіту про фінансовий стан) при придбанні материнським підприємством привілейованих акцій дочірнього підприємства. Тема 3.3. Особливості консолідації статей консолідованого балансу (Звіт про фінансовий стан), пов'язаних із внутрішньогруповими розрахунками та операціями Практичне заняття №5. 1. Особливості консолідації статей Балансу, пов'язаних із внутрішньогруповими розрахунками та операціями. 2. Використання показників консолідованого Балансу (Звіту про фінансовий стан) для аналізу та прийняття управлінських рішень. 3. Етапи аналізу консолідованого Балансу (Звіту про фінансовий стан) для прийняття управлінських рішень.</p>	<p>2</p> <p>2</p>
--	--	-------------------

<p>Розуміти призначення, зміст, будову та структуру консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід); характеристику розділів консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід); інформаційні джерела для складання консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід);</p>	<p>Тема №4. Методика складання консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Тема №4.1. <i>Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), форма № 2- к.</i> Лекція №5. План лекції: 1. Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), форма № 2- к. 2. Інформаційні джерела для складання консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід).</p>	<p>2</p>
<p>Пояснювати методику складання консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).</p>	<p>Тема № 4.2. <i>Методика і послідовність формування показників консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).</i> Лекція №6. План лекції: 1. Послідовність формування показників консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід). 2. Процедури консолідації статей Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) материнського та дочірніх підприємств. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-7 Додаткові: 1, 2, 5-7, 9 Інтернет-ресурси: 1-10</p>	<p>2</p>
	<p>Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Проаналізувати використання показників консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) для аналізу та управління суб'єктів господарювання.</p>	<p>10</p>
	<p>Тема №4.1. <i>Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), форма № 2- к</i> Практичне заняття №6. 1. Мета подання консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід).</p>	<p>2</p>

	<p>2. Структура консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), форма № 2- к.</p> <p>3. Джерела інформації для заповнення звіту</p> <p>Тема № 4.2. Методика і послідовність формування показників консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)</p> <p>Практичне заняття №7.</p> <p>1. Призначення та характеристика Консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).</p> <p>2. Складання робочих таблиць.</p> <p>Тема № 4.3. Процедури консолідації статей Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) материнського та дочірніх підприємств</p> <p>Практичне заняття 8.</p> <p>1. Методика заповнення розділу I «Фінансові результати» консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід).</p> <p>2. Методика заповнення розділу II «Сукупний дохід» консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід).</p> <p>3. Методика розрахунку та відображення у консолідованому звіті про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) чистого прибутку (збитку) та сукупного доходу, що належить власникам материнської компанії та що належить неконтрольованій частці.</p> <p>4. Методика заповнення розділу IV «Розрахунок показників прибутковості акцій» консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід).</p>	<p>2</p> <p>2</p>
<p>Розуміти сутність та призначення консолідованого звіту про рух грошових коштів за формами № 3-к та № 3-кн, розуміти форму № 3-к як складову консолідованої фінансової звітності групи підприємств та її значення; сутність єдиної облікової</p>	<p>Тема №5. Методика складання консолідованого звіту про рух грошових коштів</p> <p>Лекція №7.</p> <p>План лекції:</p> <p>1. Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про рух грошових коштів, форми № 3-к та № 3-кн.</p>	<p>2</p>

<p>політики групи підприємств для заповнення консолідованого звіту про рух грошових коштів, форма № 3-к; методику формування чистого руху коштів від операційної, інвестиційної та від фінансової діяльності групи підприємств; правила заповнення статей консолідованого звіту про рух грошових коштів;</p> <p>Пояснювати методику складання консолідованого звіту про рух грошових коштів, форми № 3-к та № 3-кн; організувати процедури складання консолідованого звіту про рух грошових коштів, форма № 3-к та № 3-кн.</p>	<p>2. Методика і послідовність формування показників руху грошових коштів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності групи підприємств за прямим методом.</p> <p>3. Особливості складання консолідованого звіту про рух грошових коштів за непрямим методом (форма № 3-кн).</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-7 Додаткові: 1, 2, 5-7, 9 Інтернет-ресурси: 1-10</p>	
	<p>Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Дослідити особливості використання показників консолідованого звіту про рух грошових коштів для аналізу та управління суб'єктів господарювання.</p>	10
	<p>Тема №5.1. <i>Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про рух грошових коштів.</i></p> <p>Практичне заняття №9.</p> <p>1. Мета подання консолідованого звіту про рух грошових коштів.</p> <p>2. Структура консолідованого звіту про рух грошових коштів, форма № 3-к.</p> <p>3. Джерела інформації для заповнення звіту.</p>	2
	<p>Тема № 5.2. <i>Методика і послідовність формування показників руху грошових коштів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності групи підприємств за прямим та непрямим методом</i></p> <p>Практичне заняття №10.</p> <p>1. Методика заповнення розділу I «Рух коштів у результаті операційної діяльності» консолідованого звіту про рух грошових коштів.</p> <p>2. Методика заповнення розділу II «Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності» консолідованого звіту про рух грошових коштів.</p>	2

	3. Методика заповнення розділу III «Рух коштів у результаті фінансової діяльності» консолідованого звіту про рух грошових коштів	
<p>Розуміти призначення, зміст, будову і структуру консолідованого звіту про власний капітал; характеристику розділів консолідованого звіту про власний капітал, їх визнання та призначення; інформаційні джерела для складання консолідованого звіту про власний капітал (ф. № 4- к);</p> <p>Пояснювати методику складання консолідованого звіту про власний капітал (ф. № 4- к).</p>	<p>Тема №6. Методика складання консолідованого звіту про власний капітал. Лекція №8. План лекції: 1. Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про власний капітал, форма № 4- к. 5.2. 2. Інформаційні джерела для складання консолідованого звіту про власний капітал, форма № 4- к. 3. Коригування залишків власного капіталу на початок року 4. Методика відображення змін неоплаченого та вилученого капіталу у Консолідованому звіті про власний капітал, форма № 4- к. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-7 Додаткові: 1, 2, 5-7, 9 Інтернет-ресурси: 1-10</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Дослідити особливості використання показників консолідованого звіту про власний капітал для аналізу та управління суб'єктів господарювання.</p>	10
	<p>Тема № 6.1. <i>Призначення, зміст і структура консолідованого звіту про власний капітал, форма № 4- к.</i> Практичне заняття №11. 1. Призначення консолідованого звіту про власний капітал, форма № 4- к. 2. Зміст консолідованого звіту про власний капітал. 3. Структура консолідованого звіту про власний капітал. 4. Інформаційні джерела для складання консолідованого звіту про власний капітал, форма № 4- к. Тема № 6.2. <i>Методика відображення змін зареєстрованого, неоплаченого та вилученого капіталу у консолідованому звіті про власний капітал.</i></p>	2

	<p>Практичне заняття №12.</p> <p>1. Коригування залишків власного капіталу на початок року.</p> <p>2. Методика відображення змін зареєстрованого капіталу у консолідованому звіті про власний капітал.</p> <p>3. Методика відображення змін неоплаченого капіталу у консолідованому звіті про власний капітал, форма № 4- к.</p>	
<p>Розуміти сутність та призначення Приміток до консолідованої річної фінансової звітності, форма № 5, як складової консолідованої звітності групи підприємств та їх значення; методика заповнення кожного з розділів Приміток до консолідованої річної фінансової звітності; значення єдиної облікової політики для заповнення Приміток до консолідованої річної фінансової звітності; розділи Приміток до консолідованої річної фінансової звітності, у яких розкриваються операції з консолідації звітності; зв'язок між Примітками до консолідованої річної фінансової звітності, іншими формами консолідованої фінансової звітності та окремими фінансовими звітами материнського та дочірнього підприємств; зміст неконтрольованій частці участі та її відображення у Примітках до консолідованої річної фінансової звітності,</p> <p>Пояснювати методику складання приміток до консолідованої річної фінансової звітності, форма № 5</p>	<p>Тема №7. Методика складання Приміток до консолідованої річної фінансової звітності. Лекція №9.</p> <p>План лекції:</p> <p>1. Призначення, зміст і структура Приміток до консолідованої річної фінансової звітності, форма № 5.</p> <p>2. Розкриття інформації з консолідації у консолідованій фінансовій звітності підприємств України.</p> <p>3. Методика заповнення текстової частини (пояснень) Приміток до консолідованої річної фінансової звітності.</p> <p>4. Зміст облікової політики для заповнення Приміток до консолідованої річної фінансової звітності.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-7 Додаткові: 1, 2, 5-7, 9 Інтернет-ресурси: 1-10</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів.</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання матеріалу стосовно змісту неконтрольованій частці участі та її відображення у Примітках до консолідованої річної фінансової звітності</p>	10
	<p>Тема №7.1. Призначення, зміст і структура Приміток до консолідованої річної фінансової звітності, форма № 5</p> <p>Практичне заняття №13</p> <p>1. Призначення та використання інформації приміток до консолідованої річної фінансової звітності.</p>	2

	<p>2. Методика відображення у формі приміток до консолідованої річної фінансової звітності консолідації управлінської звітності членів групи.</p> <p>Тема № 7.2. Методика розкриття інформації з консолідації у консолідованій фінансовій звітності підприємств України</p> <p>Практичне заняття №14.</p> <p>1. Відображення у примітках до консолідованої річної фінансової звітності умов наявності владних повноважень, здатність використовувати свої владні повноваження щодо об'єкта інвестування, наявність ризиків інвестора.</p> <p>2. Зв'язок приміток до консолідованої річної фінансової звітності з іншими формами Консолідованої фінансової звітності.</p>	2
<p>Розуміти порядок виправлення помилок і змін у консолідованих фінансових звітах;</p> <p>Пояснювати методику виправлення помилок і змін у консолідованих фінансових звітах</p>	<p>Тема №8. Виправлення помилок і зміни у консолідованих фінансових звітах.</p> <p>Лекція №10.</p> <p>План лекції:</p> <p>1. Порядок і методика виправлення помилок у поточній фінансовій звітності компаній.</p> <p>2. Порядок і методика виправлення помилок, допущених при складанні консолідованих фінансових звітів за попередні роки</p> <p>3. Методика відображення подій після дати балансу та порядок їх висвітлення у консолідованій фінансовій звітності.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-7 Додаткові: 1, 2, 5-7, 9 Інтернет-ресурси: 1-10</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»</p>	10
	<p>Тема № 8.1. Помилки в бухгалтерському обліку, їх види та порядок виправлення.</p> <p>Практичне заняття №15.</p> <p>1. Помилки в бухгалтерському обліку.</p>	2

	<p>2. Види помилок та викривлень у консолідованій фінансовій звітності.</p> <p>3. Причини виникнення помилок.</p> <p>4. Порядок виправлення помилок.</p> <p>Тема № 8.2. Методика відображення впливу зміни облікової політики та подій після дати балансу та порядок їх висвітлення.</p> <p>Практичне заняття № 16.</p> <p>1. Порядок і методика виправлення помилок у поточній фінансовій звітності компаній.</p> <p>2. Порядок і методика виправлення помилок, допущених при складанні консолідованих фінансових звітів за попередні роки</p>	2
<p>Розуміти призначення холдингових компаній та асоційованих підприємств України, зміст та правила консолідації фінансової звітності у холдингу та між асоційованими підприємствами,</p> <p>Пояснювати методику виокремлення типів об'єднань для складання консолідованої фінансової звітності.</p>	<p>Тема №9. Консолідація фінансової звітності в холдингах України.</p> <p>Лекція №11.</p> <p>План лекції:</p> <p>Групи підприємств в Україні за порядком формування фінансової звітності</p> <p>2. Нормативно-правова база консолідації звітів холдингові компанії України</p> <p>3. Види груп та об'єднань підприємств</p> <p>4. Облік консолідації фінансової звітності асоційованого підприємства</p> <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основні: 1, 3, 6-7</p> <p>Додаткові: 1, 2, 5-7, 9</p> <p>Інтернет-ресурси: 1-10</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів.</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання Закону України «Про холдингові компанії в Україні»»</p>	10
	<p>Практичне заняття №17.</p> <p>1. Головні положення з формування звітності холдингів: нормативно-правова база.</p> <p>2. Основні процедури консолідації фінансової звітності холдингових підприємств.</p> <p>3. Контроль при консолідації фінансової звітності холдингових підприємств.</p>	2

<p>Розуміти методологічні засади відображення показників статей фінансової звітності господарських одиниць за межами України в грошовій одиниці України, порядок включення показники статей фінансової звітності господарської одиниці за межами України у валюті звітності до фінансової звітності підприємства, зміст консолідації фінансової звітності у фінансовій безпеці групи підприємств України.</p> <p>Пояснювати методику порядку включення показників статей фінансової звітності господарської одиниці за межами України у валюті звітності до фінансової звітності підприємства</p>	<p>Тема №10. Консолідація фінансових звітів в іноземній валюті. Лекція №12. План лекції: 1. Основні цілі процесу переведення валюти. 2. Ознаки, покладені в основу визначення функціональної валюти закордонного дочірнього підприємства за МСФЗ. 3. Переведення у валюту подання. 4. Курси переведення для статей Балансу іноземного дочірнього підприємства. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6-7 Додаткові: 1, 2, 5-7, 9 Інтернет-ресурси: 1-10</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»</p>	10
	<p>Практичне заняття №18. 1. Нормативно-правова база консолідації фінансових звітів в іноземній валюті. 2. Курсові різниці та їх види. 3. Монетарність статей балансу. 4. Іноземна валюта і консолідований звіт про рух грошових коштів.</p>	2
<p>Виконання індивідуального завдання (творчий проєкт, участь у наукових заходах, курси на платформі Prometheus або на інших сервісах)</p>	24	
<p>ВСЬОГО:</p>	180/6	

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Гладій І.О. Трансфертне ціноутворення транснаціональних корпорацій. Науковий журнал «Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право». № 3 (116). 2021. С. 85-97. URL: [http://zt.knute.edu.ua/files/2021/03\(116\)/10.pdf](http://zt.knute.edu.ua/files/2021/03(116)/10.pdf).

2. Консолідація фінансової звітності : текст лекцій для студентів денної та заочної форми навчання економічних спеціальностей. уклад. Н. М. Побережна. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 68 с.

3. Консолідація фінансової звітності : підручник / В. М. Костюченко, Г. В. Уманців, О. В. Фоміна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – 388 с.

4. Кузнецова С.О., Чернікова І.Б. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. Х. : Видавництво «Лідер», 2016.– 318 с.

5. Лучко М. Р., Яцишин С. Р. Консолідація фінансової звітності : Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 282с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/28695/1/КФЗ-посібникТНЕУ.pdf>

6. Лучко М. Р., Яцишин С. Р. Консолідація фінансової звітності: Навчальний посібник. Тернопіль, 2017. 282 с

7. Пантелєєв В. П., Безверхий К. В. Консолідація фінансової звітності : навч. посіб. К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство». 2016. 442с.

Додаткові

1. Бондар М. І., Верига Ю. А., Орищенко М. М. Звітність підприємства: підруч. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 570 с.

2. Гладій І.О. Управлінська звітність як інструмент управління ризиками підприємства. Наукове видання «Причорноморські економічні студії». 2018. Вип. 33. С. 259-264.

3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15/print1444738519196463>.

4. Загальні вимоги до фінансової звітності. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1. Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/print1445341158086425>.

5. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996 – XI. URL: Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

6. Закон України «Про холдингові компанії в Україні» від 15.03.2006 р. № 3528-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3528-15/print1444738519196463>.

7. Консолідована фінансова звітність. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2. Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13/print1362304905316381>.

8. Плиса В. Й., Плиса З. П. Бухгалтерський облік : навч. посіб. 3-тє вид., вип. і допов. Київ : Каравела, 2022. 560 с.

9. Податковий кодекс України: Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 10.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

Інтернет-ресурси

1. <http://www.zakon.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.minfin.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства фінансів України
3. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
4. <http://www.aru.com.ua> – офіційний сайт Аудиторської палати України
5. <http://sfs.gov.ua> – офіційний сайт Державної фіскальної служби України
6. <http://www.dkrs.gov.ua> – офіційний сайт Головного державного контрольного управління
7. <http://www.ck.ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Державного комітету статистики
8. <http://www.dmsu.customs.gov.ua> – офіційний сайт Державної митної служби України
9. <http://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт Національного банку України
10. <http://www.ukr.buhgalter.com.ua> - спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів.